

Sygn. akt I Ca 418/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa G. N.

przeciwko Prokuraturze Rejonowej w Wieluniu

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 17 sierpnia 2016 roku, sygnatura akt I C 28/16

1. oddała apelację;

2. zasądza od powódki G. N. na rzecz pozwanej Prokuratury Rejonowej w Wieluniu 1000 (jeden tysiąc) złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

3. przyznaje i nakazuje wypłacić adwokatowi Ł. H. wynagrodzenie za reprezentowanie powódki w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 1660,50 (jeden tysiąc sześćset sześćdziesiąt 50/100) złotych brutto ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu.

Sygn. akt I Ca 418/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Wieluniu, oddalił powództwo G. N. skierowane przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w Wieluniu o zapłatę, nie obciążając jednocześnie powódki kosztami procesu i nieuiszczonymi kosztami sądowymi oraz przyznając adwokatowi K. K. kwotę 4428 zł brutto, którą nakazano wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach, które Sąd Okręgowy

w całości podziela i przyjmuje za własne, a których istotne elementy przedstawiały się następująco:

Powódka i J. K. mieszkali w W., przy ul. (...) w budynku socjalnym, zajmując osobne pomieszczenia, ze wspólną łazienką. W maju 2015r. J. K. wyprowadził się.

9 września 2014r. Komenda Powiatowa Policji wszczęła dochodzenie o czyn z art. 190 § 1 k.k. w sprawie 1 Ds. 1275/14. Referentem sprawy została asesora M. T.. Przedmiotem dochodzenia były groźby karalne pozbawienia życia powódki przez J. K.. Tego samego dnia asesora zastosowała wobec J. K. środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji oraz obowiązek poprawnego zachowania się względem pokrzywdzonej. Nadto, postanowiła powołać biegłego psychologa do udziału w przesłuchaniu pokrzywdzonej w celu określenia jej stanu psychicznego, rozwoju umysłowego, z dolności postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania spostrzeżeń oraz czy przejawia zdolności do konfabulacji. Czynność powyższa nie została dokonana.

2 listopada 2014r. KPP w W. wszczęła kolejne dochodzenie w sprawie wielokrotnego groźenia pozbawienia życia i pobiciem powódki kierowanego przez J. K. w okresie od 9 września do 31 października 2014r., w sprawie 1 Ds. 1541/14. Referentem sprawy została asesora M. T..

4 listopada 2014r. włączono do sprawy 1 Ds. 1275/14 sprawę 1 Ds. 1541/14 i postanowiono prowadzić jedno dochodzenie.

Na wniosek pokrzywdzonej sąd ustanowił dla niej pełnomocnika w osobie adwokata.

24 listopada 2014r. zmieniono w niewielkim zakresie J. K. postanowienia o przedstawieniu zarzutów o czyn z art. 190 § 1 k.k. Po ich przedstawieniu podejrzanemu, przyznał się on do popełnienia zarzucanego czynu i złożył wniosek o skazanie go bez przeprowadzenia rozprawy.

29 grudnia 2014r. skierowany został akt oskarżenia.

Wyrokiem z 18 maja 2015r. wydanym w sprawie II K 10/Sąd uznał J. K. winnym popełnienia zarzucanego czynu i skaza na karę w wysokości uzgodnionej z prokuratorem.

W toku tego postępowania postanowieniem z 28 listopada 2014r. wyłączono do odrębnego prowadzenia materiał dowodowy w sprawie dokonania 8 września 2014r. przez J. K. uszkodzenia mienia w postaci szafy o wartości 350 zł i kłódki o wartości 20 zł, tj. o czyn z art. 124 kodeksu wykroczeń.

4 marca 2015r. J. K. złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa ciągłego jego niepokojenia przez powódkę, która uniemożliwia mu swobodne korzystanie z przydzielonego pokoju oraz ciągłego jego fotografowania. W tej sprawie, 1 Ds. 200/15 referentem została prokurator D. H.

12 marca 2015 r. odmówiono wszczęcia dochodzenia.

2 lutego 2015r. powódka złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez J. K. w postaci naruszenia jej nietykalności cielesnej w dniach 11 i 18 stycznia 2015r. oraz użycia przemocy do poddania się innej czynności seksualnej. Postępowanie o te czyny zakończyło się odmową wszczęcia dochodzenia - 1 Ds. 292/15.

Na skutek zażalenia powódki Sąd postanowieniem z 18 czerwca 2015r. w sprawie II Kp 199/15 uchylił przedmiotowe postanowienie z uwagi na zgłaszany przez pokrzywdzoną czyn z art. 197 § 2 k.k. i konieczność wykonania czynności w trybie art. 185c k.p.k.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał na konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego psychologa celem ustalenia zdolności pokrzywdzonej do komunikowania spostrzeżeń.

Z uwagi na wskazany wyżej czyn 27 czerwca 2015r. prokurator D. H. wszczęła śledztwo w sprawie 1 Ds. 811/15. Powołała biegłego psychologa i wystąpiła do Sądu o przesłuchanie pokrzywdzonej w trybie art. 185c § 2 k.k. Przesłuchanie w tym trybie odbyło się 18 stycznia 2016r.

30 grudnia 2015r. z akt śledztwa 1 Ds. 811/15 wyłączono do odrębnego postępowania materiały dotyczące kierowania gróźb pozbawienia życia i pobicia oraz naruszenia w dniach 11 i 18 stycznia 2015r. nietykalności cielesnej powódki – zarejestrowanego pod nr 1 Ds. 1272/15.

31 grudnia 2015r. umorzono śledztwo wobec stwierdzenia, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstw.

Sąd postanowieniem z 7 marca 2016r. wydanym w sprawie II Kp 24/16 po rozpoznaniu zażalenia powódki utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Na skutek dochodzenia zainicjowanego 12 marca 2015r. przez powódkę w sprawie 1 Ds. 328/15, referentem której została prokurator D. H., z powodu groźenia pozbawienia życia został zatrzymany J. K., znajdujący się w stanie nietrzeźwości.

W toku tego postępowania dokonano oględzin akt Sądu Rejonowego w W. sygn. akt II K 613/11 w sprawie przeciwko G. N. oskarżonej o popełnienie przestępstwa składania fałszywych zeznań, tj. o czyn z art. 233 k.k., w tym opinią sądowo - psychiatryczną dotyczącą G. N. sporządzoną 19 kwietnia 2012r.

Następnie 1 kwietnia 2015r. prokurator D. H. wydała postanowienie o powołaniu biegłego psychologa A. T. do udziału w przesłuchaniu pokrzywdzonej G. N. w celu określenia jej stanu psychicznego, rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania spostrzeżeń oraz czy przejawia zdolność do konfabulacji i czy istnieją czynniki psychologiczne wpływające na wiarygodność zeznań świadka.

Zaplanowana na 25 maja 2015r. czynność nie odbyła się z uwagi na niestawiennictwo G. N..

Jednocześnie w toku postępowania prowadzonego w sprawie 1 Ds. 328/15 wydano 26 maja 2015r. postanowienie o żądaniu wydania rzeczy od G. N. w postaci telefonu bądź telefonów komórkowych zawierających treści rozmów prowadzonych z J. K., zawierających groźby karalne na jej szkodę.

Zażalenie pokrzywdzonej na to postanowienie Sąd Rejonowy w Wieluniu II Wydział Karny pozostawił bez rozpoznania postanowieniem z 22 czerwca 2015r. wydanym w sprawie II Kp 297/15.

Dochodzenie w sprawie 1 Ds. 328/15 zakończyło się skierowaniem 30 czerwca 2016r. aktu oskarżenia przeciwko J. K..

Sąd Rejonowy w Wieluniu II Wydział Karny wyrokiem nakazowym z 12 kwietnia 2016r. wydanym w sprawie sygn. akt II K 517/15 skazał J. K. za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Śledztwo o czyn z art. 197 § 2 k.k. prowadzone początkowo pod numerem 1 Ds. 811/15, a następnie Ds. 56. (...). zostało umorzono postanowieniem z 9 lutego 2016r.

Na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej G. N., Sąd Rejonowy

w W. II Wydział Karny postanowieniem z 20 kwietnia 2016r. wydanym w sprawie sygn. akt II Kp 64/16 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Wyrokiem z 28 września 2015r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Wieluniu II Wydział Karny w sprawie sygn. akt II K 559/15 warunkowo umorzono postępowanie karne wobec M. D., oskarżonej o to, że 13 kwietnia 2015r. podrobiła potwierdzenie odbioru przesyłki listowej poprzez złożenie podpisu za G. N..

J. K. dysponował postanowieniem o zasięgnięciu opinii sądowo - psychiatrycznej dotyczącej powódki, chodził po wsi i wszędzie się tym chwalił.

Sąd Rejonowy nie zrealizował zawartych w pozwie wniosków co do sposobu prowadzenia procesu sądowego i udziału w nim wskazanych osób reprezentujących instytucje państwowe i media, bo nie ma ku temu podstaw prawnych. Stwierdzono przy tym, iż proces cywilny jest co do zasady jawny i każdy może w nim uczestniczyć, bez konieczności uzyskiwania w tym zakresie zgody sądu czy też podejmowania decyzji procesowej.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd rejonowy stwierdził, powołując się na treść art. 417 § 1 k.p.c., że legitymację bierną w niniejszym postępowaniu ma Skarb Państwa - Prokuratura Rejonowa w Wieluniu, która ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za działania i zaniechania swoich funkcjonariuszy, zaś powództwo o zadośćuczynienie opierało się o treść art. 448 k.c.

Stwierdzono przy tym, powołując się na art. 23 i 24 § 1 k.c. oraz art. 187 k.p.c., iż w rezultacie nie było obowiązkiem powódki wskazanie konkretnego dobra osobistego, podlegającego ochronie, tym bardziej, że katalog z art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Przytoczone zaś w pozwie, a także w dalszych pismach, okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie ochrony dóbr osobistych poprzez zasądzenie odpowiedniej kwoty pieniężnej tytułem zadośćuczynienia, pozwalały sądowi orzekającemu na zrekonstruowanie dóbr osobistych, które działaniem strony pozwanej miały zostać naruszone. Były to przede wszystkim zdrowie, cześć, godność, tajemnica korespondencji.

Odnosząc się do kwestii zdrowia, to w części, w jakiej powódka twierdziła, że jej wnuczka zaraziła się boreliozą ukrywając się w obawie przed J. K., to powódka nie jest legitymowana czynnie do domagania się zadośćuczynienia, gdyż taką legitymację posiada wnuczka powódki, u której miało dojść do zagrożenia zdrowia. (...) natomiast samej powódki miało zostać zagrożone poprzez niedopełnienie przez stronę pozwaną zakazu zbliżania się J. K..

Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, iż obowiązujący od 27 lipca 2005r. art. 41a kodeksu karnego wprowadził nowy środek karny w postaci zakazu zbliżania, który polega na tym, że sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Może on być orzeczony fakultatywnie w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego oraz w razie skazania za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, w tym przemocy przeciwko osobie najbliższej; obowiązek lub zakaz może być połączony z obowiązkiem zgłaszania się do Policji lub innego wyznaczonego organu w określonych odstępach czasu. Ponadto wskazano na art. 275 k.p.k., z którego wynika, że oddany pod dozór ma obowiązek stosowania się do wymagań zawartych w postanowieniu sądu lub prokuratora.

Według Sądu Rejonowego, w rozpoznawanej sprawie, w dniu wszczęcia dochodzenia przez Komendę Powiatową Policji o czyn z art. 190 § 1 k.k. (groźby karalne pozbawienia życia powódki) w sprawie 1 Ds. 1275/14, tj. 9 września 2014r. nie był orzeczony wobec J. K. środek karny w postaci obowiązku zbliżania się do G. N., gdyż środek karny orzeka się bowiem w razie skazania za przestępstwo. Natomiast istniały formalne podstawy do zastosowania zakazu zbliżania w trybie art. 275 k.p.k. tytułem środka zapobiegawczego. Tyle tylko, że zastosowanie tego środka jest fakultatywne,

nie obligatoryjne. W sprawie zaś z zawiadomienia G. N. zastosowano wobec J. K. środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji oraz obowiązek poprawnego zachowania się względem pokrzywdzonej, który w znacznej części pokrywa się z zakazem zbliżania. Taki zakres środka zapobiegawczego był wystarczający w obliczu faktu, iż pokrzywdzona i J. K. nie mieszkali wspólnie w jednym pomieszczeniu i zarzucany czyn nie był związany z przemocą w rodzinie. Ponadto w tym samym budynku oboje zaspokajali wówczas swe potrzeby mieszkaniowe. Nie bez znaczenia było i to, że były wątpliwości co do stanu psychicznego, rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania spostrzeżeń powódki oraz czy przejawia ona zdolności do konfabulacji, skoro postanowiono powołać biegłego psychologa do udziału w przesłuchaniu pokrzywdzonej.

Reasumując, Sąd pierwszej instancji stwierdził, że nawet jeśli w wyniku niezastosowania zakazu zbliżania jako środka zapobiegawczego naruszone zostało zdrowie powódki, to i tak strona pozwana w trybie art. 24 § 1 in fine k.c. obaliła domniemanie bezprawności swego działania (zaniechania), gdyż niezastosowanie środka zapobiegawczego o fakultatywnym charakterze nie może być potraktowane jako działanie niezgodne z prawem.

Rozpatrując kolejne dobro osobiste zauważono, że istnieją dwa aspekty czci, jako dobra osobistego wprost wymienionego w art. 23 k.c. Naruszenie czci bez ujemnej reakcji społeczeństwa także daje podstawę do ochrony dóbr osobistych, bowiem przedmiotem ochrony z art. 23 i 24 k.c. jest zarówno godność jak i dobre imię.

Zdaniem Sądu Rejonowego, z ustaleń faktycznych sprawy wynika, że powódka po pierwsze czuła się dotknięta zachowaniem funkcjonariuszy Prokuratury Rejonowej w W., którzy powołali biegłego psychologa do udziału w przesłuchaniu powódki jako pokrzywdzonej, a więc że naruszono jej godność. Po wtóre, twierdziła, że naruszono jej cześć - a przy tym naruszono tajemnicę korespondencji, bo J. K. dysponował postanowieniem w tym przedmiocie i publicznie obnosił się tym faktem.

Odnosząc się do godności, Sąd pierwszej instancji zauważył, że z materiału dowodowego wynika, że były podstawy do powołania biegłego psychologa do udziału w przesłuchaniu powódki jako pokrzywdzonej, gdyż w innych wcześniejszych postępowaniach poddano powódkę takiemu badaniu, względnie zobowiązano ją do tego. Ponadto potrzeba dopuszczenia dowodu z opinii psychologa zaktualizowała się w świetle zgłaszania przez powódkę dopuszczenia się przez J. K. czynu z art. 197 § 2 k.k. (doprowadzenie innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej). W takich sprawach przesłuchanie może odbyć się z udziałem psychologa (art. 185c § 4 k.p.k.), zaś na taką konieczność zwrócił uwagę Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie II Kp 199/15. Okoliczności te, zdaniem Sądu Rejonowego, również doprowadziły stronę pozwaną do obalenia domniemania bezprawności.

Omawiając naruszenie czci, wskutek możliwości zapoznania się innych osób z postanowieniem z 12 września 2014r. o powołaniu biegłego psychologa w celu wzięcia udziału w przesłuchaniu świadka - pokrzywdzonej G. N. w sprawie 1 Ds. 1275/14, Sąd pierwszej instancji stwierdził: po pierwsze, postanowienie to nie zostało w żaden sposób upublicznione. Jedyne co, to zostało ono doręczone osobom, o których mowa w art. 318 k.p.k., i dlatego, skoro doręczenie tego postanowienia podejrzanemu J. K. wiązało się z ryzykiem upublicznienia jego treści, a więc że mogło naruszać cześć powódki, to tak jak w przypadkach wynikających z w/wym. przepisu doszło do obalenia domniemania bezprawności, z uwagi na konieczność doręczenia tego postanowienia, które miało wyraźną podstawę prawną.

Wskazano również, że strona powodowa nie udowodniła zaistnienia pozostałych zdarzeń, w których upatrywała naruszenia swych dóbr osobistych, o których mowa powyżej.

Nie potwierdziło się też, w ocenie Sądu Rejonowego to, że nie zostało wszczęte postępowanie dotyczące przejmowania jej korespondencji z prokuratury przez osoby trzecie, gdyż przeczy temu treść wyroku z 28 września 201 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w W. II Wydział Karny w sprawie sygn. akt IIK 559/15.

Według Sądu pierwszej instancji, nieuprawnione były przy tym twierdzenia powódki, że strona pozwana chroniła osobę J. K. w ten sposób, że zaniżyła wartość szkody wyrządzonej jej 8 września 2014r. i potraktowała ten czyn jako wykroczenie, z uwagi na to, iż postępowanie w dalszym ciągu było kontynuowane o poważniejszy czyn z art. 190 § 1 k.k., za który ostatecznie J. K. został skazany.

Odnosząc się do rzekomego niezabezpieczenia kamer monitoringu ze sklepu spożywczego w W., gdzie J. K. miał podlegać do zabójstwa powódki i w tej sprawie nie zostało wszczęte śledztwo, to zdaniem Sądu Rejonowego, jeśli powódka ma na myśli sprawę zarejestrowaną pod nr 1 Ds. 1272/15, to 31 grudnia 2015r. umorzono śledztwo, zaś postanowieniem z 7 marca 2016r. wydanym w sprawie II Kp 24/16 po rozpoznaniu zażalenia powódki utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

W tych warunkach, w ocenie Sądu pierwszej instancji, bezspornie brak jest bezprawności w działaniu prokuratury, co wyklucza ochronę z art. 448 w zw. z art. 24 k.c.

Przechodząc zaś do kwestii nieewidencjonowania wizyt powódki w prokuraturze, to zdaniem Sądu Rejonowego, w tym aspekcie nie została przedstawiona argumentacja wskazująca na możliwość naruszenia tym czynem jakichkolwiek dóbr osobistych powódki, jeśli nawet taki fakt miał miejsce, to obowiązek takiego ewidencjonowania wynika z przepisów prawa.

Dokonując reasumpcji Sąd pierwszej instancji stwierdził, że postępowanie dowodowe nie potwierdziło, by wszczęcie dochodzeń i śledztw odbywało się z opóźnieniem, a nie niezwłocznie po złożeniu przez powódkę jako pokrzywdzoną zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. Ponadto powódka nie wykazała, zgodnie z ciężarem dowodu, by wobec podejrzanego J. K. nie zastosowano działań przewidzianych w kodeksie postępowania karnego o obowiązkowym charakterze albo że istniały dostateczne podstawy do podjęcia działań fakultatywnych, a ich zaniechano. Zaś orzeczenia zapadłe w postępowaniu przygotowawczym były poddawane kontroli sądu.

Sąd Rejonowy zauważył przy tym, że niewątpliwie powódka doznała krzywdy w okresie objętym żądaniem pozwu, ale nie jest ona związana z działalnością pozwanej.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. i art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie obciążając powódki kosztami postępowania.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powódki z urzędu ustalono w oparciu o § 8 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 1 i § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, ustalając koszty na poziomie 1/2 opłaty minimalnej, ze względu na ograniczony zakres postępowania dowodowego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła powódka, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wieluniu, stawiając zarzut faktyczny, polegający na niezgodności ustaleń faktycznych sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez ustalenie, że powódka nie udowodniła podstawy faktycznej swojego roszczenia.

Nadto powódka w piśmie procesowym sporządzonym osobiście podnosiła szereg zarzutów przeciwko ustanowionemu dla niej pełnomocnikowi, braku przeprowadzenia wszystkich zgłoszonych dowodów oraz fałszowania opinii

psychologicznych jej dotyczących i bezpodstawnego dopuszczania takich opinii w stosunku do jej osoby (d. pismo k 127-130).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik powódki podniósł dodatkowy zarzut, że nie przesłuchano prokuratorów, którzy prowadzili postępowania z udziałem powódki.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie, wbrew bowiem zarzutom apelującej Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i oceny materiału dowodowego w kontekście oceny naruszenia jej dóbr osobistych.

Przechodząc do oceny jedyne go zarzutu należy stwierdzić, że chybiony jest zarzut naruszenia prawa procesowego – art. 233 k.p.c. polegający na niezgodności ustaleń faktycznych sądu z zebrany m w sprawie materiałem dowodowym.

Pomimo twierdzeń skarżącej Sąd I instancji wziął pod uwagę wszystkie zgromadzone w sprawie dowody, poddał je należytej i wnikliwej analizie, wskazał na jakich dowodach się oparł i dlatego nie uznał zachowania strony pozwanej za naruszające jej dobra osobiste.

Zważyć należy, iż zarzuty powódki pod adresem zaskarżonego orzeczenia w istocie rzeczy sprowadzają się do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym czynności procesowych podejmowanych przez funkcjonariuszy Prokuratury, które zdaniem apelującej naruszały jej dobra osobiste.

Wobec powyższego godzi się przypomnieć, iż w dotychczasowym dorobku judykatury został utrwalony pogląd, zgodnie z którym dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołując się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wykazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżąca powinna wykazać, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (zob. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23.01.2001 r., IV CKN 970/00). Zgodnie z zapatrywaniami Sądu Najwyższego, jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego materiału dowodowego można było wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebrany mi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak wyrok z dnia 2 7.09.2002 r., // CKN 917/00).

W niniejszej sprawie zaś apelująca nie wykazała żadnej z powyższych okoliczności, co czyni sformułowane w omawianym kontekście zarzuty całkowicie pozbawionymi uzasadnienia.

Nie jest także skuteczny zarzut pominięcia dowodu z przesłuchania w charakterze świadków prokuratorów prowadzących postępowania. Dowód taki nie został zawnioskowany przez powódkę w licznych pismach, ani jej pełnomocnika. Powódka w pozwie domagała się zakazu wykonywania zawodu wobec prokuratorów prowadzących sprawę z jej zawiadomienia. Poza tym po załączeniu przez pełnomocnika strony pozwanej oświadczeń Prokuratorów, powódka nie zakwestionowała ich treści, nie zostało złożone zastrzeżenie z art. 162 k.p.c., a Sąd nie czynił swoich ustaleń w oparciu o te oświadczenia.

Zarzuty zawarte w piśmie apelującej, które potraktowano jako uzupełnienie apelacji, a dotyczące pominięcia dowodów nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ nie podano o jakie dowody chodzi, a Sąd przeprowadził wszystkie dowody

zawnioskowane przez stronę. Natomiast zarzuty dotyczące pracy pełnomocnika apelującej pozostają poza oceną Sadu Odwoławczego, ponieważ nie dotyczą istoty i meritum rozpoznawanej sprawy.

Nie zostało także naruszone prawo materialne, które to naruszenie Sad Odwoławczy jest zobowiązany wziąć pod uwagę z urzędu.

Jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy dokonując analizy twierdzeń i zarzutów powódki należało uznać, że domaga się ona ochrony dóbr osobistych w postaci zdrowia, czci i tajemnicy korespondencji. Cześć i godność jako wartości właściwe każdemu człowiekowi uznaje się za jedno z najważniejszych dóbr osobistych, które podlegają ochronie (patrz wyrok SN z 29 października 1971 r. II CR 455/71 opubl. OSNC 1971/4/77).

Prawidłowo uznał Sąd Rejonowy, że dobra osobiste w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie zostały naruszone bezprawnymi działaniami pozwanych. Przede wszystkim należy podnieść, że ocena, czy dobra osobiste człowieka w postaci godności, czci zostało naruszone wymaga zastosowania kryteriów o charakterze obiektywnym a nie kierowania się subiektywnymi odczuciami powoda (por. wyrok SN z 5 kwietnia 2002 r. I CKN 953/00 LEX nr 55098). W literaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że godność człowieka konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości i oczekiwania szacunku ze strony innych ludzi a miernikiem oceny czy doszło do naruszenia godności jest przede wszystkim stanowisko opinii publicznej, będącej wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo w danym czasie i miejscu, a wzorców, które powinny stanowić docelowy punkt odniesienia dokonywanej oceny dostarczają zapatrywania rozsądnie i uczciwie myślących ludzi (por. wyroki SN z 25 kwietnia 1989 r. I CR 143/98, OSP 1990 nr 9 poz. 330, i z 4 kwietnia 2001 r. III CKN 323/00 „Izba Cywilna” 2002 nr 3 s.47.). Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że w okresie objętym żądaniem powódka doznała naruszenia dóbr osobistych, ale nie w związku z działaniem Prokuratury Rejonowej w Wieluniu.

Wbrew zarzutom apelującej Sąd Rejonowy dokonał bardzo wnikliwej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz prawidłowej subsumpcji stanu faktycznego pod normę prawną. Zasadniczo powódka nie kwestionuje ustaleń sądu co do podejmowanych przez Prokuraturę czynności procesowych, uważa jednak, że były one bezprawne, z powodu braku pożądaných przez nią skutków, czy też zbyt wysokie lub mające na celu jej upokorzenie, jak poddanie jej badaniu przez psychologa, czego nie podzielił sąd pierwszej instancji.

Pojęcie bezprawności oznacza ujemną ocenę zachowania się opartą na sprzeczności tego zachowania z szeroko pojętym porządkiem prawnym, a więc na sprzeczności z obowiązującymi przepisami ustawy bądź regułami wynikającymi z zasad współżycia społecznego (M. Sośniak: Bezprawność zachowania jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za czyny niedozwolone, Kraków 1959, s. 103). Bezprawność stanowi kwalifikację przedmiotową czynu, ujmuje zachowanie jako obiektywnie nieprawidłowe, abstrahując przy tym od elementu zawinienia. Przy ustaleniu bezprawności rozważeniu podlega stosunek, w jakim pozostaje dane zachowanie względem obowiązujących reguł postępowania.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że skarżąca otrzymała wszelką pomoc przewidzianą przepisami prawa karnego procesowego, czynności podejmowane były niezwłocznie.

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia dokonał analizy wszystkich podejmowanych przez prokuraturę czynności procesowych i nie uznał ich za bezprawne. Wskazał przy tym na przepisy prawa procesowego karnego, które stanowiły podstawę prawną dla podejmowanych przez funkcjonariuszy postępowań. Należy w całości podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, że podejmowane przez Prokuratorów czynności w sprawach, które toczyły się z zawiadomienia powódki nie były bezprawne, w tym dopuszczenie dowodu z opinii psychologicznej. Sama konieczność przeprowadzenia takiego dowodu pozostaje poza kognicją Sądu rozpoznającego sprawę, ponieważ to w trakcie postępowania karnego każda decyzja procesowa podejmowana przez organy prowadzące postępowanie podlega zaskarżeniu.

Podobnie nie została przez stronę pozwaną naruszona tajemnica korespondencji poprzez przesłanie odpisu postanowienia do podejrzanego, co znajdowało uzasadnienie w treści art. 318 k.p.k.

Natomiast naganne zachowanie się J. K. wobec powódki nie może prowadzić do uznania, że to strona pozwana naruszyła jej dobra osobiste.

Powódka przedmiotowym postępowaniem dążyła do oceny skuteczności faktycznej podejmowanych przez prokuraturę czynności, co jest niedopuszczalne.

Podsumowując należy stwierdzić, że apelująca nie udowodniła aby konkretne działania strony pozwanej naruszyły jej dobra osobiste i były bezprawne.

Dlatego też Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. obciążając powódkę, jako stronę przegrywającą częściowo kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw prawnych i faktycznych do całkowitego odstąpienia od obciążenia jej kosztami poniesionymi przez stronę pozwaną. Przepis art. 102 k.p.c. nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Ustawodawca bowiem przyznaje sądowi pewną swobodę w zasądzaniu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności, co właśnie wyraża się stwierdzeniem, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jednocześnie należy przyjąć, że przepis ten może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego. Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, przekonujących o tym, że w danym przypadku takie obciążenie byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe.

Szczególne znaczenie dla możliwości jego zastosowania ma ocena zachowania się stron z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosesowa (stan majątkowy, szczególna sytuacja zdrowotna i życiowa). W rozpoznawanej sprawie powódka przegrała proces już w pierwszej instancji i знаła motywy rozstrzygnięcia, była reprezentowana przez profesjonalistę, który wniósł apelację na wyraźne jej życzenie. Winna zatem liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów postępowania i nie mogła pozostawać w subiektywnym przekonaniu o zasadności swego roszczenia. Z drugiej strony mając na uwadze jej trudną sytuację majątkową Sąd obciążył ją tylko częścią należnych stronie pozwanej kosztów.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym udzielonej powodowi z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz.1714) obciążając nimi Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Wieluniu.